

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 mai 2004

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi sur les hôpitaux,
coordonnée le 7 août 1987, en vue
de supprimer la possibilité pour les hôpitaux
de réclamer aux patients une contribution
financière à l'accès aux urgences**

(déposée par M. Yvan Mayeur et
Mme Marie-Claire Lambert)

RÉSUMÉ

L'article 44 de la loi du 22 août 2002 portant des mesures en matière de soins de santé introduit un nouvel article 107quater dans la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, prévoyant qu' « une contribution forfaitaire des patients qui se présentent dans une unité de soins d'urgence ne peut être exigée par l'hôpital que conformément aux conditions fixées par le Roi, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. ».

L'article 107quater a été abrogé partiellement par un arrêt de la Cour d'arbitrage qui maintient néanmoins les effets de la disposition annulée jusqu'au 31 juillet 2005.

Les auteurs proposent d'abroger la disposition légale sans plus attendre.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 mei 2004

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet op de ziekenhuizen,
gecoördineerd op 7 augustus 1987, met het
oog op de afschaffing van de mogelijkheid
voor de ziekenhuizen om aan de patiënten
een financiële bijdrage te vragen voor de
toegang tot de dienst spoedgevallenenzorg**

(ingediend door de heer Yvan Mayeur en
mevrouw Marie-Claire Lambert)

SAMENVATTING

Artikel 44 van de wet van 22 augustus 2002 houdende maatregelen inzake gezondheidszorg heeft in de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, een nieuw artikel 107quater ingevoegd, dat luidt als volgt: «Een forfaitaire bijdrage van de patiënten die zich aanmelden in een eenheid voor spoedgevallenenzorg, kan enkel door het ziekenhuis worden gevorderd overeenkomstig de voorwaarden bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.».

Artikel 107quater werd ten dele vernietigd door een arrest van het Arbitragehof, dat echter de gevolgen van de vernietigde bepaling handhaaft tot 31 juli 2005.

De indieners stellen voor de voormelde wetsbepaling onverwijd op te heffen.

<i>cdH</i>	:	Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	:	Front National
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	:	Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	:	Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	:	Vlaams Blok
<i>VLD</i>	:	Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>
<i>DOC 51 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 44 de la loi du 22 août 2002 portant des mesures en matière de soins de santé introduit un nouvel article 107*quater* dans la loi sur les hôpitaux coordonnée le 7 août 1987, prévoyant qu' « une contribution forfaitaire des patients qui se présentent dans une unité de soins d'urgence ne peut être exigée par l'hôpital que conformément aux conditions fixées par le Roi, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. ».

Cette disposition légale permet aux hôpitaux de demander une contribution financière à l'accès aux urgences.

Par celle-ci, le gouvernement et le Parlement n'ont fait que ratifier une situation existante dans certains hôpitaux qui demandaient déjà entre 12,50 EUR et 25 EUR pour l'accès aux urgences.

Cette contribution avait, selon ses partisans, pour ambition de limiter l'accès indu aux urgences et l'encombrement des services hospitaliers. Elle avait aussi pour but de combler en partie le sous-financement des hôpitaux. En réalité, cette disposition a eu pour effet, étant donné que la faculté était laissée aux hôpitaux d'appliquer ou non cette mesure, de voir certains patients refusés à l'entrée des hôpitaux vu la demande de contribution financière qui leur était faite et de voir par conséquent ces patients renvoyés vers d'autres hôpitaux lesquels ne demandaient pas ladite contribution.

Dans les faits, le nombre de passages aux urgences n'a globalement probablement pas diminué mais a simplement été déplacé.

Ce n'est évidemment pas de cette manière que l'on résout les problèmes de santé publique ou les problèmes d'accès pour certaines personnes aux soins de santé pour des raisons financières. Le problème de la consultation des urgences en lieu et place de la consultation de médecins spécialistes ou généralistes n'est donc pas réglé.

Certains hôpitaux dans le pays mènent aujourd'hui des expériences qui sont concluantes et qui, sans limiter l'accès aux soins, sans mettre de freins financiers à celui-ci, répartissent mieux la prise en charge

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 44 van de wet van 22 augustus 2002 houdende maatregelen inzake gezondheidszorg heeft in de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, een nieuw artikel 107*quater* ingevoegd, dat luidt als volgt: «Een forfaitaire bijdrage van de patiënten die zich aanmelden in een eenheid voor spoedgevallenzorg, kan enkel door het ziekenhuis worden gevorderd overeenkomstig de voorwaarden bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.».

Die wetsbepaling maakt het voor de ziekenhuizen mogelijk een financiële bijdrage te vragen voor de toegang tot de spoedgevallendiensten.

De regering en het parlement verankerden met die bepaling alleen een in sommige ziekenhuizen bestaande situatie, waarbij ze voor de toegang tot de spoedgevallendienst reeds een bedrag tussen 12,50 en 25 euro vroegen.

Volgens de voorstanders moest die bijdrage het onterecht beroep op de spoedgevallendiensten en de overbelasting van de ziekenhuisdiensten beperken. Ze strekte er tevens toe de onderfinanciering van de ziekenhuizen ten dele weg te werken. Aangezien de ziekenhuizen vrij zijn om die maatregel al dan niet toe te passen, heeft die bepaling in werkelijkheid tot gevolg gehad dat sommige patiënten de toegang tot het ziekenhuis werd ontzegd wegens de hun gevraagde financiële bijdrage, en dat ze werden doorverwezen naar andere ziekenhuizen, waar de voormalde bijdrage niet werd gevraagd.

Algemeen wordt in de feiten wellicht niet minder een beroep op de spoedgevallendiensten gedaan; de mensen kloppen gewoon elders aan.

Zulks vormt uiteraard geen oplossing voor de problemen inzake volksgezondheid of voor de om financiële redenen moeilijke toegang van sommigen tot de gezondheidszorg. Er wordt dus geen oplossing aangeboden voor het knelpunt dat de spoedgevallendiensten worden geraadpleegd in plaats van de specialisten of de huisartsen.

In sommige ziekenhuizen lopen thans proefprojecten gang die overtuigend blijken te zijn. Zonder de toegang tot de zorg te beperken en die zorg financieel af te remmen, komt er een betere spreiding van de patië-

des patients entre médecins généralistes, médecins spécialistes et consultations spécialisées dans les hôpitaux.

De plus, suite à un recours en annulation introduit devant la Cour d'arbitrage par l'Association francophone d'Institutions de Santé (AFIS), la Cour d'arbitrage a annulé¹ l'article 107*quater*, §1er, de la loi sur les hôpitaux coordonnée le 7 août 1987, considérant que la disposition incriminée violait les articles 10 et 11 de la Constitution qui consacrent respectivement les principes d'égalité devant la loi et de non-discrimination. La disposition légale restreint également l'accès aux soins de santé pour la population et contrevient dès lors à l'article 23 de la Constitution qui veut garantir la protection de la santé.

La Cour d'arbitrage a néanmoins maintenu les effets de la disposition annulée jusqu'au 31 juillet 2005.

Compte tenu de ces éléments et de ce que cette exigence de contribution financière à l'entrée des urgences des hôpitaux ne résout pas le problème de l'encombrement au sein de ce type d'unité mais vise à combler le déficit financier de certains hôpitaux, les auteurs considèrent qu'il convient d'abroger cette disposition légale sans plus attendre.

Yvan MAYEUR (PS)
Marie- Claire LAMBERT (PS)

ten tussen de huisartsen, de specialisten en de gespecialiseerde consulten in de ziekenhuizen.

Bovendien heeft het Arbitragehof, als gevolg van een beroep tot vernietiging ingediend door de *Association francophone d'Institutions de santé (AFIS)*, artikel 107*quater*, § 1, van de wet op de ziekenhuizen, ge-coördineerd op 7 augustus 1987, vernietigd¹. Het Arbitragehof is van oordeel dat de bestreden bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, die respectievelijk de beginselen van de gelijkheid voor de wet en van non-discriminatie bekrachtigen. De wetsbepaling beperkt ook de toegang tot de gezondheidszorg voor de bevolking en is derhalve in strijd met artikel 23 van de Grondwet, dat de bescherming van de gezondheid beoogt te waarborgen.

Het Arbitragehof heeft echter de gevallen van de vernietigde bepaling gehandhaafd tot 31 juli 2005.

De indieners zijn van mening dat die wetsbepaling onverwijd moet worden opgeheven, rekening houdend met die aspecten en ook omdat de gevraagde financiële bijdrage voor de toegang tot de spoedgevallen-diensten van de ziekenhuizen het probleem van de overbelasting in dat soort van eenheden niet oplost, maar tot doel heeft het financieel tekort van bepaalde ziekenhuizen weg te werken.

¹ Arrêt n°49/2004 du 24 mars 2004 (n° du rôle : 2660).

¹ Arrest nr. 49/2004 van 24 maart 2004 (rolnummer 2660).

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 107^{quater} de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, inséré par la loi du 22 août 2002, et partiellement annulé par l'arrêt de la Cour d'Arbitrage n°49/2004 du 24 mars 2004, est abrogé.

Art. 3

A l'exception de la quote-part mise à charge du patient en application de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, aucune contribution ne peut être exigée par l'hôpital au patient qui se présente dans une unité de soins d'urgence.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

1er avril 2004

Yvan MAYEUR (PS)
Marie-Claire LAMBERT (PS)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 107^{quater} van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, ingevoegd bij de wet van 22 augustus 2002 en ten dele vernietigd door arrest nr. 49/2004 van 24 maart 2004 van het Arbitragehof, wordt opgeheven.

Art. 3

Met uitzondering van het aandeel dat met toepassing van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen ten laste van de patiënt wordt gelegd, mag het ziekenhuis geen enkele bijdragen eisen van de patiënt die zich in een eenheid voor spoedgevallenverzorging aanmeldt.

Art. 4

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

1 april 2004